

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گناباد

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

واحد برنامه ریزی درسی و آموزشی

طرح دوره (COURSE PLAN)

دانشکده: پرستاری	گروه آموزشی: داخلی- جراحی	مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری
نام درس: مراقبت های جامع پرستاری در بخش مراقبت ویژه تنفسی		
تعداد واحد: ۱ واحد نظری	تعداد جلسات: ۹ جلسه	گروه هدف: دانشجویان ترم ۶ پرستاری
ساعت برگزاری: ۱۷	مکان برگزاری: دانشکده پرستاری	مدرس/مدرسين: دکتر الیاس حسین زاده
تهیه و تنظیم: دکتر الیاس حسین زاده		

معرفی درس:

درس ICU یا واحد مراقبت های ویژه، بخشی از آموزش پزشکی است که به مراقبت و مدیریت بیماران با شرایط بحرانی و پیچیده اختصاص دارد. این درس به دانشجویان پزشکی و پرستاری کمک می کند تا با تکنیک ها و روش های پیشرفته درمانی آشنا شوند و توانایی های لازم برای ارائه مراقبت های ویژه به بیماران را کسب کنند.

هدف کلی:

آشنایی با مراقبت های جامع پرستاری در بخش مراقبت ویژه ICU

اهداف اختصاصی:

- ✓ خصوصیات فیزیکی و مشخصات بخش مراقبت ویژه را شرح دهد.
- ✓ دانشجو قادر باشد بیماران بستری در بخش را بصورت جامع مورد ارزیابی قرار دهد
- ✓ اصول تهویه مکانیکی پایه را شرح دهد.
- ✓ پارامترهای دستگاه را تنظیم کند.
- ✓ گازهای خون شریانی بیمار را تفسیر کند

- ✓ بتواند وضعیت اکسیژناسیون بیمار را تفسیر کند
- ✓ مهارت مانیتورینگ بیمار و پایش وضعیت همودینامیک بیمار را کسب نماید
- ✓ مراقبتهای معمول در بخش مراقبت ویژه (مراقبت از پوست، چشم، دهان و پیشگیری از پنومونی وابسته به ونتیلاتور، پیشگیری از ترومبوز وریدهای عمقی و افتادگی پا) را بدون خطا انجام دهد.
- ✓ ساکشن بیمار تحت ونتیلاتور را بدون خطا انجام دهد.
- ✓ به بیمار آموزش متناسب با بیماری و شرایط فراگیر را ارائه دهد.
- ✓ متناسب با مشکلات بیمار فرایند پرستاری را طراحی، اجرا و ارزشیابی کند.
- ✓ اصول مایع درمانی در بخش ویژه را بیاموزد

تکالیف و پروژه‌های دانشجویان

- دانشجویان بایستی به طور مرتب و منظم در جلسات آموزشی حضور داشته باشند.
- با آمادگی و مطالعه قبلی منابع در مباحث درس مشارکت فعال داشته باشند.
- در ابتدای هر جلسه، کوئیز شفاهی یا کتبی از جلسات قبلی اخذ خواهد شد.
- شرکت دانشجویان در ارزشیابی تکوینی و تراکمی الزامی است.
- هر دانشجویی میتواند در ارتباط با یکی از مباحث درسی، مقاله ای پژوهشی با تایید مدرس انتخاب و ترجمه کرده و خلاصه آن را در کلاس ارائه نماید (تکلیف اختیاری). کسب نمره از این بخش منوط به ارائه مقاله در کلاس خواهد بود.

❖ روش تدریس

روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

وسایل آموزشی: کامپیوتر و دیتا پرژکتور، پاور پوینت، ماژیک و وایت برد ، نمایش تصاویر و فیلم

ارزشیابی دانشجویان

ردیف	شیوه ارزشیابی دانشجو	درصد	نمره
۱	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث کلاس	۱۰	۲
۲	کوئیزهای سرکلاسی	۱۰	۲
۳	آزمون تکوینی (میان ترم)	۲۰	۴
۴	ترجمه و ارائه خلاصه مقاله (اختیاری)	-	۱
۵	تدوین فرایند پرستاری	۱۰	۲
۶	آزمون تراکمی	۵۰	۱۰
جمع کل			۲۰

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۰
- تعداد دفعات مجاز غیبت موجه در کلاس حد اکثر ۱ جلسه
- تاخیر بیشتر از ۵ دقیقه جایز نمی باشد

منابع درسی:

منابع آموزشی اصلی

- ❖ دکتر محمدرضا عسگری، محسن سلیمانی. مراقبتهای پرستاری ویژه ICU - CCU و دیالیز. انتشارات بشری
- ❖ پل ال مارینو. کتاب کامل ICU ترجمه پوران سامی
- ❖ هادی جعفری منش و پروانه عسگری، اصول تهویه مکانیکی برای پرستاران
- ❖ نیک روان فرد، ملاحظ و شیرینی، حسین. مراقبتهای ویژه در ICU، چاپ دوازدهم، تهران: مؤسسه فرهنگی نور دانش

جدول زمانبندی درس ICU

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
اول	مفهوم واحد مراقبت ویژه (ICU) آناتومی و فیزیولوژی تنفس	۱. بخش مراقبتهای ویژه (ICU) را تعریف نماید. ۲. تاریخچه احداث ICU را شرح دهد. ۳. خصوصیات ICU را نام ببرد. ۴. دو اختلال حسی شایع در بخش ویژه و اقدامات پیشگیری کننده از این اختلالات را نام ببرد. ۵. خصوصیات پرسنل ICU را بنویسد. ۶. بیمار کاندید بستری در ICU را بشناسد ۷. تنفس و انواع آن را تعریف نماید. ۸. فعالیتهای فیزیولوژیک هنگام تنفس را نام ببرد. ۹. تهویه را تعریف نموده و نحوه عملکرد عضلات تنفسی حین دم و بازدم را شرح دهد. ۱۰. تفاوت تهویه و تنفس را بیان نماید
دوم	ادامه آناتومی و فیزیولوژی تنفس	۱۱. با آناتومی سیستم تنفسی بصورت کاربردی و مورد نیاز در بخش ICU آشنایی داشته باشد ۱۲. حجمها و ظرفیتهای ریوی را به تفکیک تعریف نموده و با یکدیگر مقایسه نماید. ۱۳. تهویه دقیقه ای و تهویه آلوئولی را تعریف و تفاوت آنها را بنویسد. ۱۴. فضای مرده را تعریف و انواع آن را نام ببرد. ۱۵. نحوه تبدلات گازی در سطح آلوئولهای ریوی و بافتها را شرح دهد. ۱۶. نحوه انتقال اکسیژن و دی اکسید کربن در خون را توضیح دهد. ۱۷. عوامل موثر بر تهویه و پرفیوژن را نام ببرد. ۱۸. اهمیت منحنی تجزیه اکسی-هموگلوبین را شرح دهد. ۱۹. عوامل موثر بر انحراف منحنی اکسی-هموگلوبین را نام ببرد.

<p>سوم</p>	<p>نارسایی تنفسی و تفسیر گازهای خون شریانی</p>	<p>۲۰. نارسایی حاد تنفسی را تعریف نماید. ۲۱. علائم نارسایی تنفسی را در آزمایش ABG بیان نماید. ۲۲. نواع نارسایی حاد تنفسی را شرح دهد. ۲۳. تظاهرات بالینی نارسایی حاد تنفسی را نام ببرد. ۲۴. پاتوفیزیولوژی سندروم دیسترس تنفسی بالغین (ARDS) را شرح دهد. ۲۵. عوامل خطر ، علائم بالینی و تستهای تشخیصی در ARDS را توضیح دهد. ۲۶. درمان و مراقبت پرستاری از بیمار مبتلا به ARDS را ذکر نماید. ۲۷. مکانیسم های فیزیولوژیک در تعادل اسید و باز را شرح دهد. ۲۸. موارد استفاده از ABG را بیان نماید.</p>
<p>چهارم</p>	<p>ادامه تفسیر گازهای خون شریانی</p>	<p>۲۹. روش صحیح بدست آوردن نمونه خون شریانی را شرح دهد. ۳۰. مقادیر طبیعی معیارهای خون شریانی و وریدی را بیان نماید. ۳۱. پارامترهای اصلی جهت تفسیر گازهای خون شریانی را توضیح دهد. ۳۲. اختلالات اسید و باز جبران نشده، جبران نسبی و جبران کامل را تشخیص داده و شرح دهد. ۳۳. اختلال اسید و باز مرکب را توضیح دهد</p>
<p>پنجم</p>	<p>اکسیژن درمانی و تهویه مکانیکی پایه</p>	<p>۳۴. هیپوکسمی و هیپوکسی را تعریف نماید. ۳۵. انواع هیپوکسی و متعاقب آن هیپوکسمی را ذکر نماید. ۳۶. اهداف اکسیژن درمانی را بنویسد. ۳۷. موارد استفاده از اکسیژن درمانی را بیان نماید. ۳۸. عوارض اکسیژن درمانی و روشهای پیشگیری از عوارض را شرح دهد. ۳۹. روشهای تجویز اکسیژن را توضیح دهد. ۴۰. مزایا و معایب روشهای تجویز اکسیژن را به تفکیک نام ببرد. ۴۱. موارد استفاده از ونتیلاتور را بیان نماید ۴۲. مفاهیم تهویه مکانیکی را بشناسد ۴۳. معیارهای عینی نیاز بیمار به تهویه مکانیکی را بیان نماید</p>
<p>ششم</p>	<p>اصول تهویه مکانیکی</p>	<p>۴۴. انواع دستگاه های تهویه مکانیکی بر اساس نحوه رانش هوا ۴۵. معرفی پارامترهای اصلی تهویه مکانیکی و تنظیمات آن ۴۶. (Vt, RR, I:E, FIO2, PEEP, PS, Trigger) ۴۷. شناخت مدهای پایه ۴۸. (CPAP, CMV, ACV, SIMV, MMV, SPONT, PCV) ۴۹. مزایا و معایب استفاده مدهای پایه ۵۰. (CMV, ACV, SIMV, MMV, SPONT, PCV, CPAP)</p>

<p>۵۱. نحوه بررسی و مراقبت از سیستم تنفسی بیمار تحت ونتیلاتور را شرح دهد.</p> <p>۵۲. نحوه بررسی و مراقبت از سیستم گردش خون بیمار تحت ونتیلاتور را بیان کند.</p> <p>۵۳. نحوه بررسی و مراقبت از سیستم عصبی و بررسی سطح هوشیاری بیمار را ذکر کند.</p> <p>۵۴. بررسی، تغذیه، درد و مدیریت درد، بی قراری و دلیریوم</p> <p>۵۵. نحوه بررسی و مراقبت از سیستم ادراری بیمار تحت ونتیلاتور را توضیح دهد.</p> <p>۵۶. نحوه بررسی و مراقبت از سیستم دهان و گوارش بیمار تحت ونتیلاتور را بنویسد.</p> <p>۵۷. نحوه بررسی و مراقبت از پوست بیمار تحت ونتیلاتور را بیان کند.</p> <p>۵۸. نحوه بررسی و مراقبت از چشم بیمار تحت ونتیلاتور را بیان کند.</p> <p>۵۹. جهت بیمار تحت ونتیلاتور فرایند پرستاری طراحی نماید.</p> <p>۶۰. فرآیند جداسازی بیمار از ونتیلاتور را شرح دهد</p>	<p>مراقبت های پرستاری در بیماران تحت تهویه مکانیکی</p>	<p>هفتم</p>
<p>۶۱. اصول مایع درمانی در بخش ویژه را بداند.</p> <p>۶۲. انواع محلول های کریستالوئیدی و کلئوئید را بشناسد.</p> <p>۶۳. مراقبت های پرستاری در مایع درمانی را بداند.</p>	<p>مایع درمانی و اختلالات الکترولیتی</p>	<p>هشتم</p>
<p>۶۴. مرور مفاهیم همودینامیک</p> <p>۶۵. مانیتورینگ تنفسی و شناخت انواع ابزارهای پایش همودینامیک تهاجمی و غیر تهاجمی</p> <p>۶۶. (CVP, NIBP, Capnography, ABG, IBP, ...)</p> <p>۶۷. شناخت انواع شوک بر اساس پاتولوژی آن</p> <p>۶۸. مدیریت شوک و دارو درمانی براساس پاتولوژی شوک</p> <p>۶۹. محاسبات دارویی در بخش ویژه.</p>	<p>همودینامیک مانیتورینگ در بخش ویژه</p>	<p>نهم</p>